

Leren van de crisis → Nu handelen vanuit het besef dat biodiversiteit¹ en ecosystemen² de basis vormen van ons bestaan en economische stelsel

Naast klimaatverandering is verlies aan biodiversiteit wereldwijd de grootste bedreiging voor onze leefomgeving. Het verlies aan biodiversiteit en de degradatie van ecosystemen hebben zeer nadelige gevolgen voor de beschikbaarheid van grondstoffen, voedselzekerheid, de bescherming tegen natuurrampen, de aanpassing aan klimaatverandering (adaptatie), toegang tot schoon water en schone lucht, het tegengaan van ziekten en plagen, migratiestromen en de gezondheid. De economische schade – bij doorgaan op dezelfde weg – zal aanzienlijk zijn. Het schaarser worden van dit natuurlijk kapitaal en de groeiende behoeften van de expanderende wereldbevolking zullen leiden tot een grotere kloof tussen arm en rijk en draagt bij aan conflicten.

Ons natuurlijk kapitaal raakt op zonder dat we door hebben wat de waarde is van dit natuurlijk kapitaal en wat herstel en vervanging kost. Er is niet alleen sprake van een economische crisis, ook van een ecologisch crisis!

Wat is er nodig om deze ontwikkelingen te keren?

Vergroening van de economie

- Vergroen het belastingstelsel. Maak het principe ‘de vervuiler betaalt’ leidend waarbij (een deel van) de inkomsten ten goede komen aan natuur en milieu, en aantoonbare duurzaamheid ook op de langere termijn wordt bevorderd.
- Stop de schadelijk subsidies die voor een groot deel gericht zijn op steun aan de productie en consumptie van fossiele brandstof en ten koste gaan van biodiversiteit.
- Zorg voor een betere (economische) waardering van de maatschappelijke baten die biodiversiteit en ecosystemen leveren (ecosysteemdiensten³) en neem deze mee bij het maken van beleid.

¹ de verscheidenheid van al het leven op Aarde: planten, dieren en micro-organismen

² functionele eenheid van planten, dieren en micro-organismen en de omgeving waarin ze leven. Er zijn natuurlijke ecosystemen (als woestijnen, meren, oceanen, bossen, wetlands) en kunstmatige ecosystemen, zoals landbouwgebieden

- Zet in op een sterker overheidsbeleid en gebruik financiële prikkels voor een duurzamere consumptie van dierlijk eiwit.
- Stimuleer en investeer in groene innovatie in de landbouw, visserij en biotechnologie. Versterk de bestaande kennisinfrastructuur zodat Nederland internationaal leidend wordt.
- Zorg dat de regering inzet op groene diplomatie in internationale betrekkingen en waar mogelijk samenwerkt met de top van het Nederlandse bedrijfsleven.
- Beloon bedrijven die hun handelsketens aantoonbaar verduurzamen.

Behoud van robuuste natuur in Nederland

- Investeer in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en het Natura 2000-netwerk. Maak daarbij de economische voordelen en maatschappelijke baten expliciet zodat het belang voor de economie duidelijk wordt (natuur *in belang van* ondernemen i.p.v. natuur *versus* ondernemen).
- Ontwikkel innovatieve financieringsmechanismen bij realisatie van de EHS en Natura 2000. Bijvoorbeeld door publiek-private samenwerking en het toepassen van ‘betaling voor ecosysteemdiensten’.
- Wees als Nederland leider in het exporteren van EHS- expertise.

Bescherming, duurzaam gebruik en herstel van ecosystemen als hoeksteen van Nederlandse wereldwijde inzet inzake milieubeleid

- Verminder CO2 emissies door wereldwijde boskap en bosdegradatie tegen te gaan, zet daarbij in op REDD⁴ projecten.
- Steun grootschalig ecosysteemherstel en werk daarbij samen met bedrijven en maatschappelijke organisaties. Ecosysteemherstel draagt bij aan het vastleggen van CO2 in de vegetatie en het terugbrengen van koolstof in de bodem.
- Vergroot het aandeel van aantoonbaar duurzaam geproduceerde biomassa in de Nederlandse import.
- Pleit in EU-verband voor mondiale bescherming van kwetsbare ecosystemen zoals oceanen, oerwouden, koraalriffen en wetlands.
- Zet in op een EU emissiereductie van 40% in 2020 t.o.v. 1990 en op een juridisch bindend klimaatakkoord.

Internationale Samenwerking (IS) waarbij belang van ecosystemen voor duurzame ontwikkeling wordt erkend

- Draag bij noodhulp ook zorg voor de natuurlijke omgeving van vluchtelingenkampen en voorkom dat vluchtelingen en de lokale bevolking te maken krijgen met bodemdegradatie, erosie, verlies aan drinkwater. Pas bijvoorbeeld verstandig brandstofbeleid toe.

³ Ecosysteemdiensten zijn de voordelen die mensen hebben van ecosystemen. Voorbeelden zijn schoon water en frisse lucht, gezond voedsel en medicijnen, natuurlijke bestuiving van planten waaronder landbouwgewassen, klimaatregulering, bescherming tegen de frequentie van en impact van natuurrampen, recreatie en spirituele beleving.

⁴ Reducing Emissions from Deforestation and forest Degradation

- Toets IS projecten en subsidies voor Nederlandse bedrijven (ter bevordering van handel met ontwikkelingslanden) op gevolgen voor ecosystemen en biodiversiteit.
- Zet in op ecosysteemherstel in ontwikkelingslanden om randvoorwaarden te waarborgen/creëren voor duurzame economische groei en armoedebestrijding; drinkwatervoorziening, bodemvruchtbaarheid etc.
- Investeer in beschermde gebieden in ontwikkelingslanden. Deze kunnen (net als de Ecologische Hoofdstructuur) deel uitmaken van ecologische netwerken en tevens de aanpassing aan klimaatverandering vergemakkelijken.
- Steun het beheer door lokale gemeenschappen en inheemse volken van beschermde gebieden in ontwikkelingslanden, conform de afspraken uit de Conventie inzake Biologische Diversiteit (CDB) waar Nederland zich aan heeft gecommitteerd.

Koninkrijksrelaties

- Zorg voor goed natuurbeleid en -beheer op BES⁵-eilanden en maak bindende afspraken met overige drie Antilliaanse eilanden. Het waarborgen van Nederlands rijkste biodiversiteit op de lange termijn komt ook ten goede aan toerisme.

Educatie en kinderen

- Ontwikkel met maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven bewustwordingscampagnes en zorg voor verankering van natuurkennis, natuurbeleving en duurzaamheid in onderwijsleerplannen.
- Biedt kinderen de mogelijkheid om regelmatig in contact te komen met de natuur op dat zij de natuur op waarde leren schatten.

⁵ BES: Bonaire, St Eustatius en Saba